

## **Abstrakt**

Liberec sehrával významnou roli v česko-německých vztazích již od roku 1918, kdy byla vytvořena provincie Deutsch Böhmen. Za druhé světové války pak jeho význam ještě vzrostl, neboť se stal hlavním městem Sudetské župy a je také znám jako rodiště Konrada Henleina. Ve městě žilo na konci války podle odhadů 80 % německých obyvatel a tento fakt ovlivnil jak průběh osvobození, tak i následné odsunové akce. Osvobození nebylo na Liberecku očekáváno s nadšením, jako tomu bylo v jiných městech mimo pohraničí. Bylo spíše charakterizováno zmatkem, nejistotou a strachem před sovětskou armádou, která se mstila německým zajatcům za válečná příkoří. Osvobození znamenalo pro Liberec konec bezmála sedmi let německého útlaku, nicméně nebylo oslavováno. Mnoho Němců odcházelo z města ještě za války, včetně velké části nacistického vedení. Naopak sem přicházeli navrátilci z války - lidé, jež se po obsazení Sudet přestěhovali do vnitrozemí a dále ti, kteří s Libercem neměli nic společného a jen zde chtěli začít nový život. Situace byla velmi nepřehledná a počty obyvatel a jejich národnostní složení uvádí literatura často odlišně. Zajímavé je dále také sledovat, jaké aspekty vedly k tomu, že se různá města v Československu postavila ke stejnému problému naprosto odlišným způsobem.